

RMO Kouri Milla(VM)

20.12.2018
JULKINEN

Asia

Perusmuistio asetusehdotuksesta kestävä sijoittamista helpottavasta kehyksestä

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 56/2018 vp

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kestävä sijoittamista helpottavasta kehyksestä

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio antoi 24 päivänä toukokuuta 2018 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kestävä sijoittamista helpottavasta kehyksestä (KOM(2018) 353 lopullinen), jäljempänä *asetusehdotus*, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kestäviin sijoituksiin ja kestävyysriskeihin liittyvien tietojen antamisesta ja direktiivin (EU) 2016/2341 muuttamisesta (KOM(2018) 354 lopullinen) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2016/1011 muuttamisesta vähähiilisyttä ja positiivisen hiilivaikutuksen vertailuarvojen osalta (KOM(2018) 355 lopullinen). Näistä ehdotuksista annettiin eduskunnalle kestävä rahoituksen valtioneuvoston kirjelmä U 56/2018 vp.

Komission antamia lainsäädäntöehdotuksia on käsitelty neuvoston rahoituspalvelutyöryhmässä heinäkuusta 2018 alkaen. Voidaan olettaa, että kestävä sijoittamista helpottavaa kehystä koskeva asetusehdotus on vielä Suomen puheenjohtajuuskaudella neuvoston työryhmässä. Kesän ja syksyn aikana asetusehdotuksesta on saatu lisää tietoa ja ymmärrys asetusehdotuksen keskeisistä kysymyksistä on parantunut. Täten on noussut tarve tarkentaa valtioneuvoston kirjelmää U 56/2018 vp tämän asetusehdotuksen osalta.

Suomen kanta

Asetusehdotuksen tarkoittaman luokitusjärjestelmän rakentaminen on kunnianhimoinen tavoite, jota Suomi tukee. Suomi kannattaa asetusehdotuksen tavoitteita luoda yhtenäinen luokitusjärjestelmä ympäristön kannalta kestäville rahoitustuotteille. Kansainvälisten rahavirtojen ohjaaminen ympäristön kannalta kestävämpiin sijoituskohteisiin on elintärkeää ilmastonmuutoksen torjunnassa. Kestävä rahoitusta koskeva Suomen kanta on kuvattu valtioneuvoston kirjelmässä U 56/2018 vp.

Luokitusjärjestelmä määrittäisi toimialasektorirajat ylittävällä tavalla sijoitukset, joita voitaisiin tarjota ympäristön kannalta kestävinä sijoituksina. Valittu lähestymistapa on vaiheittainen ja se alkaisi ympäristön suojelemisesta, mukaan lukien ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Suomi tukee sekä vaiheittaista

lähestymistapaa että valittua tärkeysjärjestystä. On tärkeää, että rahoitusta ohjataan ensi sijassa ilmasto- ja ympäristörahoitukseen. Muita ympäristön kannalta tärkeitä osa-alueita, kuten elinympäristöjen ja luonnon monimuotoisuuden heikentymisen ehkäisemistä, ei kuitenkaan pidä unohtaa ja sen vuoksi Suomi pitää tärkeänä, että myös muita alueita koskevia säännöksiä valmistellaan ripeässä aikataulussa.

Taksonomia tulisi Suomen käsityksen mukaan rakentaa siinä laajuudessa kuin mahdollista voimassa olevan EU-sääntelyn pohjalta. Ehdotettava sääntely ei saisi johtaa EU-oikeuden sisäisiin ristiriitoihin tai toimivaltajaon muutoksiin. Esimerkiksi maataloutta koskevien säännöksiä tulisi olla yhteneväisiä EU:n yhteisen maatalouspolitiikan kanssa. Metsien kestävä hoidon ja käytön osalta Suomi huomauttaa, ettei EU:lla ole yhteistä metsäpolitiikkaa. Suomi katsoo, ettei asetusehdotuksen tule muuttaa EU:n perussopimuksissa määriteltyä toimivaltajakoa, vaan ainoastaan luoda edellytykset käsitellä metsätalouden investointeja osana kestävä rahoitusta koskevaa kokonaisuutta. Suomelle on tärkeää, että metsien kestävä hoitoon ja käyttöön perustuvat investoinnit nähdään jatkossakin kestävinä ja houkuttelevina sijoituskohteina.

Myös energiasektorilla on merkittävä rooli ilmastonmuutoksen hillitsemisessä. Suomi pitää tärkeänä, että taksonomia rakennettaessa huomioitaisiin energia- ja resurssitehokkuuden erityisluonne. Vähähiilisinä pidettyihin energiamuotoihin saattaa liittyä tuotannollisia riskejä, minkä takia taksonomian tulisi huomioida myös energijärjestelmien integrointiratkaisut, jotka tukisivat vähäpäästöisempään energijärjestelmään siirtymistä.

Suomi haluaa lisäksi kiinnittää huomiota siihen, että jos taksonomia rakennetaan liian yksityiskohtaiseksi tai jos sen noudattamisen raportoinnista muodostuu kohtuuttoman hankalaa, hidastuvat myös tärkeät tavoitteet hankkeen taustalla. Taksonomian suhteen tulisi löytää tasapaino sen tavoitteiden ja käytännön toteutuksen välillä.

Pääasiallinen sisältö

Asetusehdotuksella laadittaisiin kriteeristö sille, millaiset sijoituskohteet toteuttaisivat ympäristön kannalta kestävä toimintaa. Taksonomian kriteerien tarkoituksena olisi yhdenmukaistaa ympäristön kannalta kestävien sijoitusten vaatimuksia markkinoilla ja täten helpottaa sijoittajaa valitsemaan sijoituskohteita. Asetusehdotus koskee vain ympäristön kannalta kestäviä sijoituksia, mutta komission tavoitteena olisi tulevaisuudessa laajentaa luokittelu koskemaan myös yhteiskuntaan ja hyvään hallintoon liittyviä sijoituksia. Asetusehdotuksessa on jo kuitenkin vähimmäissuojatoimia ihmisoikeuksien osalta. Taksonomia olisi tarkoitus perustaa asetusehdotuksella, mutta asetusehdotuksessa annettaisiin komissiolle valtuus antaa delegoiduilla säädöksillä tarkempia teknisiä tarkastusvaatimuksia taloudellisille toimille. Tekniset tarkastusvaatimukset oikeastaan rakentaisivat taksonomian. Asetusehdotus on kuvattu artiklakohtaisesti aikaisemmassa valtioneuvoston kirjelmässä U 56/2018 vp.

Komissio on antanut neuvoston rahoituspalvelutyöryhmässä ja kestävä rahoituksen jäsenvaltioiden asiantuntijatyöryhmässä lisää tietoa taksonomiasta ja sen taustalla olevista ajatuksista. Komissio on aloittanut taksonomian rakentamisen EU:n NACE-toimialaluokitusjärjestelmän päälle. Suomalainen TOL-toimialaluokitus perustuu NACE-luokitusjärjestelmään. Tarpeen mukaan NACE-luokitteluja voitaisiin täydentää jo muilla olemassa olevilla luokitusjärjestelmillä. NACE-luokka voisi jo itsessään olla taksonomian mukaan ympäristön kannalta kestävä taloudellinen toimi, kun taas osan ympäristön kannalta kestävien taloudellisten toimien olisi täytettävä luokittelun sisältämät tarkastusvaatimukset ollakseen ympäristön kannalta kestäviä.

Komissio on kertonut, että taksonomian sisältämien tarkempien teknisten tarkastusvaatimusten osalta valmistelutyö aloitettaisiin asetusehdotuksen 6 ja 7 artiklasta, jotka koskevat ilmastomuutoksen hillitsemistä ja ilmastomuutokseen sopeutumista. Kun nämä ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyvät tarkastusvaatimukset olisi saatu valmiiksi, aloitettaisiin EU:ssa heti myös muidenkin asetusehdotuksen tavoitteiden teknisten tarkastusvaatimusten valmistelu. Ilmastoan liittyvien tarkastusvaatimusten suhteen komissio ja sen tekninen asiantuntijatyöryhmä ovat esittäneet kuuden eri NACE-luokittelun pääluokan priorisointia. Komission mukaan pääluokat valittiin priorisoitavaksi niiden aiheuttaessa 90 prosenttia EU:n hiilipäästöistä. Nämä kuusi NACE-pääluokkaa olisivat A – Maatalous, metsätalous ja kalatalous, C – Teollisuus, D – Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, H – Kuljetus ja varastointi, F – Rakentaminen sekä L – Kiinteistöalan toiminta. Näistä pääluokista tarkemmat priorisoitavat alueet olisivat metsätalous, valittujen teollisuusalojen energiatehokkuuden tukeminen, uudistuvan sähkön ja lämmityksen tuotanto, vähähiilinen maaliikenne sekä vähäpäästöiset rakennukset ja rakennusten energiatehokkuuden parantaminen.

Ilmasto

Komissio on ehdottanut, että asetusehdotuksen ilmastotavoitteita koskevat tarkastusvaatimukset tehtäisiin ensin. EU ja Suomi ovat sitoutuneet Pariisin ilmastopöytäkirjaan. Ilmastopöytäkirjan tavoitteiden saavuttaminen ei ole mahdollista yksin julkisen rahoituksen turvin, vaan yksityisen puolen rahoituksen ohjaaminen ilmastomuutoksen hillitsemistä ja ilmastomuutokseen sopeutumista edistäviin hankkeisiin on myös tarpeellista. Tämän rahoitustarpeen tukemiseen myös asetusehdotus tähtää. Asetusehdotuksen tavoitteissa tuodaan esille ilmastomuutoksen hillitsemisen lisäksi myös ilmastomuutokseen sopeutuminen.

Ilmastomuutoksen hillitsemiseen liittyen Kansainvälisen ilmastopaneelin (*IPCC*) lokakuussa 2018 julkistetussa raportissa tuodaan esille, kuinka mittavia lisätoimia tarvittaisiin, jotta maapallon keskilämpötilan nousu voitaisiin rajoittaa 1,5 asteeseen. Raportin mukaan hiilidioksidipäästöt tulisi voida kääntää jyrkkään laskuun jo lähivuosina ja hiilidioksidipäästöjen ja poistumien tulisi olla tasapainossa vuosisadan puoleenväliin mennessä. Rahoituksen saatavuudella on merkittävä vaikutus ilmastomuutoksen hillitsemiseen liittyvien toimenpiteiden toteutumiseen. Asetusehdotuksessa ilmastomuutoksen hillintää edistäviksi toimiksi katsotaan sekä kasvihuonekaasupäästöjä vähentävät että niiden poistumia edistävät toimet.

Asetusehdotus nostaa esille myös ilmastomuutokseen sopeutumisen ja sitä edistävät hankkeet taksonomian mukaisina sijoituskohteina. Ilmastomuutoksen torjunta ja siihen sopeutuminen ei kosketa vain yhtä sektoria, vaan toimet ja vaikutukset ovat poikkisektoriaalisia. Ilmastokestävissä toimissa on keskeistä ilmasto- ja säänriskien hallitseminen. Näiden hallitsemiseksi pitäisi huomioida eri toimien lyhyen ja pitkänaikavälin riskit taloudelle, infrastruktuureille ja eri elinkeinoille sekä nähtävä niihin liittyvät sopeutumistarpeet.

Maa- ja metsätalous

Asetusehdotuksessa tuodaan esille kestävä maatalous ja kestävä metsätalous. Lisäksi komissio on esittänyt, että metsäsektori olisi teknisten tarkastusvaatimusten osalta yksi priorisoitava sektori. Metsillä ja myös maankäytöllä on merkitystä sekä ilmastomuutoksen hillitsemisessä ja siihen sopeutumisessa että sektoreina, jotka

voisivat saada asetusehdotuksen mukaista kestävästä rahoitusta. Maatalous ja metsätalous eroavat keskenään siinä, että EU:lla on toimivalta maatalouspolitiikkaan, mutta metsäpolitiikan suhteen toimivalta on jäsenvaltioilla. Maatalouden suhteen EU:lla on yhteinen maatalouspolitiikka, joka luo kehyksen maatalouteen ja maaseutuun liittyvälle toiminnalle.

EU:lla ei ole yhteistä metsäpolitiikkaa, vaan toimivalta metsätaloudessa on jäsenmailla, mikä lisää asetusehdotukseen haastavuutta metsäsektorin osalta. Metsien kestäväan hoitoon ja käyttöön perustuvat investoinnit olisi keskeistä nähdä jatkossakin kestävinä ja houkuttelevina sijoituskohteina. Asetusehdotuksessa ei ole tarkoitus muuttaa metsäpolitiikan suhteen toimivaltasuhteita EU:n ja jäsenvaltioiden välillä, vaikka asetusehdotuksessa sivutaan metsiä.

Asetusehdotus sisältää metsien kestäväan hoidon ja käytön määritelmän, jollaista ei ole aiemmin sisällynyt mihinkään EU-lainsäädäntöön. Lisäksi asetusehdotuksessa siirretään komissiolle oikeus antaa delegeoituja säädöksiä liittyen tarkempiin kestäväan metsätalouden tarkastusvaatimuksiin samoin kuin muihinkin asetusehdotuksen kestävyystavoitteisiin, kuten asetusehdotuksen näidenkään ei pitäisi ylittää jäsenvaltioiden toimivaltaa metsien suhteen. Vaikka EU:lla ei ole toimivaltaa metsiin, metsiä sivutaan useammassa EU-lainsäädännössä. Esimerkkejä tällaisesta EU-lainsäädännöstä ovat ympäristölainsäädäntö sekä ilmasto- ja energialainsäädäntö, kuten puutavara-asetus (puuketjun laillisuus), uusiutuvan energian direktiivi (energiantuotantoon käytettävän puubiomassan kestävyys) ja LULUCF-asetus (ilmaston kannalta kestävä toiminta maatasolla). Näitä voitaisiin hyödyntää myös asetusehdotuksen suhteen. Lisäksi on olemassa kansainvälisiä kestäväalle metsätaloudelle luotuja sertifikaatteja.

Luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut

Terveiden ekosysteemien suojelun tavoitteen alla tuodaan kestävien maa- ja metsätalouden lisäksi esiin luonnon monimuotoisuuden suojelu. Suomi on sitoutunut yhdessä muiden EU:n jäsenmaiden kanssa YK:n kansainvälisen luonnon monimuotoisuuden sopimuksen tavoitteisiin luonnon monimuotoisuuden kadon pysäyttämiseksi. Vuonna 2018 Kansainvälisen luontopaneelin (IPBES) julkaiseman *Land Degradation and Restoration Assessment* -raportin mukaan elinympäristön heikkeneminen on paitsi ekologinen, myös taloudellinen uhka. Esimerkiksi raportin mukaan vuonna 2010 elinympäristöjen heikentymisestä ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä johtuvat kustannukset nousivat jo kymmeneen prosenttiin globaalista bruttokansantuotteesta. Elinympäristöjen heikentyminen ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen vaikuttavat jo nyt haitallisesti kahteen viidestä ihmisestä maailmassa. Elinympäristöjen heikentyminen ja luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen voivat ilmastonmuutoksen yhteydessä lisätä yhteiskunnallista epävakautta ja konflikteja.

Energia

Asetusehdotuksen yhtenä tarkoituksena on pyrkiä ohjaamaan entistä enemmän energiantuotannon rahoitusta entistä kestävämpään suuntaan. Komissio on kertonut, että energiakysymysten teknisiä tarkastusvaatimuksia priorisoitaisiin osana ilmastotavoitteita. Kansainvälisen energijärjestön (*International Energy Agency, IEA*) tuoreen selvityksen mukaan tulevaisuudessa tullaan tarvitsemaan kaikkia päästöttömiä energialähteitä ja energiatehokkuutta monilla eri sektoreilla, myös energiainfrastruktuureissa. Alustavasti näyttää siltä, että taksonomiassa tuettaisiin vähähiilistä ja uusiutuvaa energiantuotantoa. Uusiutuva energia on määritelty EU:n sähkön alkuperätakuujärjestelmässä.

Vähähiilisinä energiamuotoina pidettyihin aurinko- ja tuulivoimaan liittyy tuotannollisia riskejä niiden ollessa muun muassa riippuvaisia säätiloista, vuodenajoista ja infrastruktuureista. Toimiakseen hyvin tällainen energiajärjestelmä edellyttää toimivia ja joustavia järjestelmiä energian kysynnän ja tarjonnan tasapainottamiseen. Tämän kannalta keskeisiä aloja ovat muun muassa energian varastoiminen, siirto ja jakelu sekä erilaisten hukkalämpöjen hyödyntäminen. Vähäpäästöisten ratkaisuiden integroiminen energiajärjestelmiin on yksi keskeisimmistä kysymyksistä mentäessä kohti vähäpäästöistä energiajärjestelmää. Energiatehokkuus ei ole vain energiasektorin asia, vaan energia- ja resurssitehokkaita ratkaisuja voidaan ottaa käyttöön kaikilla toimialoilla.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä *SEUT*, 114 artiklaan, jolla Euroopan parlamentti ja neuvosto toteuttavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevat toimenpiteet jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseksi. Valtioneuvoston kirjelmässä U 56/2018 vp oikeusperustan arvioitiin olevan oikea. Perusteena todettiin tällöin muun muassa olevan puuttuvat EU-tasoiset määritelmät kestävästä sijoituskohteista, joiden todettiin vaikeuttavan sijoittajien ja loppuasiakkaiden mahdollisuutta vertailla sijoitustuotteita ja toimia sisämarkkinoilla.

Säädösehdotuksen neuvostokäsittelyn alkaessa on kuitenkin tullut esiin tarve arvioida ehdotuksen oikeusperustan kattavuutta ja unionin toimivallan riittävyyttä. Ehdotetun säädöksen 2 artiklan n kohdassa säädetään 'metsien kestävän hoidon ja käytön' määritelmästä asetuksen soveltamisalalla. Ehdotuksella on liityntä metsäpolitiikkaan, jonka osalta perussopimuksissa ei ole nimenomaisesti määrätty toimivallan siirtämisestä unionille. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä *SEU*, 5 artiklan mukaan unioni toimii jäsenvaltioiden sille perussopimuksissa antaman toimivallan rajoissa ja perussopimuksissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Vastaava EU:n toimivallan puuttuminen koskee osin ehdotettua 7 artiklaa, joka koskee ilmastonmuutokseen sopeutumista.

Komission ehdotuksen oikeusperustana on sisämarkkinoiden toiminnan parantamista koskeva SEUT 114 artikla. Kyseisen artiklan mahdollistamien toimien sisältö on ollut suhteellisen usein unionin tuomioistuimen arvioitavana. Unionin tuomioistuimen tulkintakäytännön perusteella voi todeta, että unionin lainsäätäjällä on varsin laaja harkintavalta SEUT 114 artiklan nojalla toteutettavien toimenpiteiden suhteen silloin, kun säädöksen tarkoituksena on sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevien edellytysten parantaminen.

Säädösehdotus on osa komission kunnianhimoista avausta taistelussa ilmastonmuutosta vastaan. Säädösehdotuksella pyritään todentamaan kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa asettamalla rahoitustoimialalle velvollisuus huomioida rahoitus- ja sijoituspäätöksiä tehtäessä kestävää kehitystä koskevat seikat.

Valtioneuvoston käsityksen mukaan komission säädösehdotuksen tavoitteena on ainoastaan määritellä ne taloudelliset toimet, joiden katsotaan olevan ympäristön kannalta kestäviä. Säädösehdotus jättää siten avoimeksi ne tosiasialliset toimet, jotka katsotaan metsien kestäväksi hoidoksi ja käytöksi tai toimiksi ilmastonmuutokseen sopeutumisen merkittäväksi edistämiseksi. Ehdotettu säädös ei myöskään sisällä metsien kestävän hoidon ja käytön osalta sellaisia itsenäisiä tavoitteita, jotka edellyttäisivät omaa

toimivaltaperustetta. Komission ehdotuksen mukaan sen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ympäristön kannalta kestävä sijoituksen käsitettä kaikkialla unionissa ja helpottaa näin sijoituksia ympäristön kannalta kestäviin taloudellisiin toimintoihin sekä kansallisella tasolla että useammassa EU-maassa. Ehdotetut keinot liittyvät näin ollen sisämarkkinoiden toteuttamiseen. Ehdotuksella ei olla asettamassa uusia velvoitteita käytännön metsäpolitiikan harjoittamiselle suhteessa kestäväan rahoitukseen tai ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen merkittävään edistämiseen. Sen sijaan ehdotus voi kannustaa uusien ilmastokestävien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämiseen sää- ja ilmastoriskeihin varautumiseksi. Näin ollen valtioneuvosto katsoo, että ehdotuksen oikeusperusta on asiamukainen.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentissa vastuuvaiokunta ehdotuksen osalta on talous- ja raha-asioiden valiokunta (ECON). Asetusehdotuksen esittelijänä parlamentissa toimii alankomaalainen Bas Eickhout (GREENS/EFA). Yhtenä varjoesittelijänä on Sirpa Pietikäinen (EPP), joka vastaa myös ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan (ENVI) lausunnosta ECON-valiokunnalle. Parlamentti on julkaissut luonnosraporttinsa asetusehdotuksesta 16 päivänä marraskuuta 2018.

Kansallinen valmistelu

U-jatkokirje on valmisteltu yhteistyössä eri ministeriöiden kesken. Päävastuu U-jatkokirjeen valmistelusta on ollut valtiovarainministeriöllä. Valmisteluun ovat osallistuneet valtioneuvoston kanslia, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö. Lisäksi liikenne- ja viestintäministeriöllä sekä sosiaali- ja terveysministeriöllä on ollut mahdollisuus osallistua valtioneuvoston kirjelmän valmisteluun.

U-jatkokirje lähetettiin seuraaviin jaostoihin kirjalliseen menettelyyn: EU8 – Sisämarkkinat, EU10 – Rahoituspalvelut ja pääomaliikkeet, EU13 – Elinkeinopolitiikka, EU14 – Metsä, EU15 – Meripolitiikka, EU16 – Vakuutuspalvelut, EU18 – Maatalous ja elintarvike, EU21 – Energia ja Euratom, EU22 – Liikenne ja EU23 – Ympäristö. Lisäksi U-jatkokirjettä on käsitelty EU13 – Elinkeinopolitiikka-, EU18 – Maatalous ja elintarvike- ja EU21 – Energia- ja Euratom-jaostojen kokouksissa.

Eduskuntakäsittely

U 56/2018 vp, TaVL 42/2018 vp.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 5 luvun 27 §:n perusteella valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

Taksonomia määritteli taloudelliset toimet, joita rahoitettavia rahoitusvälineitä voitaisiin tarjota ympäristön kannalta kestävinä eli niin sanottuina vihreinä rahoitustuotteina. Muihin rahoitustuotteisiin ja niiden sijoituskohteisiin ei taksonomialla pitäisi olla suoranaista vaikutusta. Kuitenkin sijoittajan näkökulmasta voi olla selkeämpää sijoittaa taksonomian mukaan vihreään sijoituskohteeseen kuin vastaavaan tuotteeseen, joka ei täytä taksonomian asettamia vaatimuksia. Tällä tavoin taksonomialla on epäsuoraa

vaikutusta rahoitusvälineiden kautta yritysrahoitukseen, mutta ei ole syytä olettaa taksonomian vaikuttavan esimerkiksi suoranaisesti rahoituksen hintaan lyhyellä aikavälillä. Pidemmän aikavälin vaikutukset ovat osaksi sidoksissa sijoittajien käyttäytymiseen, joten niiden arviointi on vaikeampaa. Jos esimerkiksi sijoittajat alkavat arvostamaan kestävyysnäkökulmia sijoittamisessa entistä enemmän, voi tällä olla nostavaa vaikutusta rahoituksen hintaan muille kuin taksonomian mukaisille rahoitustuotteille.

Taksonomiassa ei rangaista sijoituskohteita, vaan taksonomian kautta yrityksiä kannustetaan näyttämään ympäristöystävällisyytensä, jotta ne voivat hakea rahoitusta toimilleen, joita pidetään ympäristön kannalta kestävinä. Tällaisille yrityksille aiheutuisi raportointikustannuksia todistaessaan rahoitusmarkkinatoimijalle ympäristöystävällisyytensä, mutta asetusehdotuksessa lähdetään siitä, että raportointi olisi kannattavaa tällaiselle yritykselle muutenkin. Luokittelun ei pitäisi aiheuttaa kustannuksia yrityksille tai rahoitusmarkkinatoimijoille, jotka eivät halua tai tarvitse taloudellisille toimilleen tai rahoitusvälineilleen vakuutusta ympäristöystävällisyydestä.

Sinänsä asetusehdotuksella voi olla merkittäviä vaikutuksia rahoitusmarkkinoihin ja yrityssektoriin. Asetusehdotuksella luodaan kehikko, joka voi ohjata ja kannustaa rahoitusmarkkinoita muuttumaan ja kiinnittämään entistä enemmän huomiota ympäristö- ja ilmastonäkökulmiin. Tällaisen kokonaisuutoksen arviointi on kuitenkin melko spekulatiivista, sillä on mahdotonta arvioida tarkkaan sitä, kuinka suuresti taksonomia voisi muuttaa rahoitusmarkkinoiden ajatusmaailmaa ja siten rahoituksen jakautumista. Toisaalta voi olla, että luokittelukehikkoa ei otettaisikaan markkinoilla jostain syystä käyttöön, jolloin sen tavoitteet ja täten myös vaikutukset jäisivät toteutumatta.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Valtioneuvoston kirjelmän U 56/2018 vp, jonka jatkoa kyseessä oleva U-jatkokirje on, käsittely eduskunnassa on kesken.

Asiakirjat

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kestävästä sijoittamisesta helpottavasta kehyksestä (KOM(2018) 353 lopullinen) 24 päivänä toukokuuta 2018.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Milla Kouri (VM), milla.kouri@vm.fi, puh. 0505993516
 Kaarina Saramäki (YM), kaarina.saramaki@ym.fi, puh. 0295250362
 Erja Fagerlund (TEM), erja.fagerlund@tem.fi, puh. 0295062101
 Timo Halonen (MMM), timo.halonen@mmm.fi, puh. 0295162411
 Teemu Seppä (MMM), teemu.seppa@mmm.fi, puh. 0295162158

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
